

Fra grå apati til grønt håp

Klimaendringene er over oss. Vi har visst det lenge, men likevel ble fjorårets varme sommer en skikkelig vekker for mange. Enda flere våknet da FN's klimapanel la fram sin rapport i oktober 2018. Det var dyster lesning. Situasjonen er verre enn tidligere antatt. Vi må sette i gang store tiltak kjapt om vi skal ha en sjanse til å nå togradersmålet. Det er mye på spill og vi har kort tid.

Hvordan reagerer vi på å få et slikt budskap? Hva gjør det med oss? Dette miljønummeret av Nytt norsk kirkeblad bærer tittelen Fra grå apati til grønt håp. Tittelen sier noe om mangfoldet i reaksjoner på klimapanelets rapport. Noen reagerer med resignasjon og apati. I avisene kan vi lese om mennesker som blir deprimerte og ikke ønsker å sette barn til verden lenger. Andre forblir optimister og har klokketro på at teknologien kommer til å finne en løsning. Vi klarte å løse problemet med ozonhullet på 90-tallet, med nye teknologiske løsninger vil vi klare denne brasen også. Andre igjen reagerer med utålmodighet og sinne. Det er et gryende klimaopprør på gang i verden. Inspirert av 16 år gamle Greta Thunberg gikk hundretusener av barn og ungdom i mer enn 100 land i demonstrasjonstog for klimaet nå i mars. De voksne har også latt seg inspirere. Den globale bevegelsen Extinction rebellion, som mener at politikerne nå må tvinges til handling, får stadig flere tilhengere. På Verdibørsen de siste månedene har vi kunnet høre intervjuer med filosofer som Einar Øverenget, som spør om vi kanskje nå må vurdere å ofre demokratiet for klimaet (Verdibørsen 17.10.2018).

Og så har du de som fremdeles er klimafornektere, men klimafornekterne virker å være på vikende front. Jon Helgheim (Frp) ble i mars stående ganske alene i sin kritikk av skolestreiken som klimahysteri og skremselspropaganda.

I dette nummeret av Nytt norsk kirkeblad har vi forsøkt å favne bredden av reaksjoner på FN's siste klimarapport. Vi begynner i apatien og handlingslammelsen og diktet Verden går til helvete (Mine venner) av forfatter Johan Mjønes. Dette diktet gikk viralt på Facebook i fjor høst, og setter ord på hvor vanskelig det er å leve grønt selv om man har de riktige holdningene. I intervjuet med professor emeritus i statsvitenskap, William Lafferty, møter vi en

av nestorene innen norsk bærekraftsarbeid. Han forteller hvordan han for noen år siden hadde gitt opp klimasaken, men så fikk troen tilbake etter å ha lest pave Frans sin encyklika Laudato Si. Asla Maria Bø Fuglestad har skrevet doktorgrad om Laudato Si, og går i sin artikkel dypere inn i retorikken i pavebrevet og drøfter hvorfor denne encyklikaen har fått så bred appell. Klimapsykolog Per Espen Stoknes fra BI har rollen som teknologioptimist i dette nummeret. Vi trykker her hans TedTalk fra i fjor høst, der han snakker om hvilke psykologiske barrierer som står i veien for at mennesker velger å ta klimaansvar og hvordan klimautfordringene bør kommuniseres. Prest og forsker ved Høgskulen på Vestlandet, Tom Sverre Tomren, har skrevet en artikkel om hva vi prester kan forkynne fra prekestolen i forhold til klimasaken. Hva skal man si til alle de redde, de resignerte, optimistene, de sinte og de som mener det hele er fake news? Leder i Norsk interreligiøst klimanettverk, Einar Tjelle, skriver i sin artikkel om hvordan grønn tro og samarbeid på tvers av tro gir håp i klimasaken. Tjelles fokus på interreligiøs dialog følges opp av et intervju med prest Annette Dreyer og ordinert buddhist Gunaketu Kjønsstad. De er med på å arrangere Interreligiøs klimapilegrimsvandring som går av stabelen fra 30. mai til 2. juni nå i vår. Kanskje noe av nøkkelen til å løse klimakrisen ligger hos religionene og i samarbeidet mellom dem? Til slutt har vi også trykket et utdrag av en Klimamesse som ble holdt i Kampen kirke i februar i år, der nyskrevne tekster av Line Madsen Simenstad spiller en hovedrolle.

Klimaendringene er over oss. Hvor er du i forhold til dette? Hvor er menighetene våre? Vårt håp med dette nummeret er at vi skal ta klimautfordringene på alvor uten å grave oss ned. Vi er mange som sliter med en slags apokalyptetretthet. Nå trenger vi å gå fra grå apati til grønt håp.

Thomas Wagle
nummerredaktør
tw795@kirken.no